



พระราชบัญญัติ

ควบคุมแร่ดีบุก

พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุม
แร่ดีบุก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. ๒๕๑๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

บทบัญญัติหมวด ๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้จะให้ใช้บังคับ
เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พุทธศักราช ๒๔๖๕

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก (ฉบับที่ ๒) พุทธ
ศักราช ๒๔๗๕

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.
๒๔๘๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติ
ไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แร่” หมายความว่า แร่ดีบุกที่ถลุงแล้วหรือที่ยังมิได้ถลุง
และหมายความตลอดถึงแร่ชนิดอื่นที่มีเนื้อดีบุกเจือปนอยู่เกิน
ร้อยละหนึ่งของแร่ นั้น ๆ แต่ไม่หมายความถึงแร่ชนิดอื่นที่มีเนื้อ

ดิบๆ เจือปนอยู่เกินร้อยละสี่แต่ไม่เกินร้อยละแปดของแร่ นั้น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ทำเหมือง” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำ เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธี

“ผู้ทำเหมือง” หมายความว่า ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตทำเหมืองชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยแร่

“ใบสุทธิแร่” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้ผู้ทำเหมือง ทำเหมือง ขยายแร่ และส่งแร่ ออกนอกราชอาณาจักรตามโควตา ภายในกำหนดระยะเวลาโควตาและเงื่อนไข ดังระบุไว้ในหนังสือสำคัญนั้น

“โควตา” หมายความว่า จำนวนส่วนควบคุมแร่ที่กำหนดให้ผู้ทำเหมืองได้ในเหมืองแร่รายหนึ่ง ๆ เป็นส่วนร้อยละของจำนวนแร่ทำเหมือง ภายในกำหนดระยะเวลา

“ระยะเวลาโควตา” หมายความว่า กำหนดระยะเวลาซึ่งจะให้ผู้ทำเหมืองและจำหน่ายแร่ตามโควตา

“จำนวนแร่ทำเหมือง” หมายความว่า จำนวนแร่ซึ่งเหมืองแร่รายหนึ่ง ๆ ผู้ทำเหมืองได้ในปีหนึ่ง ๆ ตามที่คณะกรรมการประเมินกำหนด

“คณะกรรมการประเมิน” หมายความว่า คณะกรรมการ
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติ^๕

“ผู้ซื้อแร่” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
รักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕ และให้มีอำนาจออกกฎ
กระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ^๕

ในส่วนที่เกี่ยวกับการสุดากกร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังรักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ^๕ ด้วย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การทำเหมือง การซื้อแร่ การขายแร่
และการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ทำเหมือง ทำเหมือง ขายแร่ หรือ
ส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต^๕ แร่

มาตรา ๗ ผู้ทำเหมืองผู้ใดประสงค์จะขอใบสุทธิแร่ ให้ยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ตามแบบพิมพ์ที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการประเมินชั้นคณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน เพื่อประเมินกำหนดจำนวนแร่ทำเหมืองของเหมืองแร่รายหนึ่ง ๆ ตามหลักเกณฑ์ซึ่งรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบสุทธิแร่ตามส่วนระยะเวลาและส่วนร้อยละของจำนวนแร่ทำเหมืองที่คณะกรรมการประเมินกำหนด

ใบสุทธิแร่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ผู้รับใบสุทธิแร่รายใดไม่พอใจในจำนวนแร่ทำเหมืองของตน ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันรับใบสุทธิแร่ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ถ้าใบสุทธิแร่ชำรุดในสารสำคัญ สูญหายหรือถูกทำลาย ผู้รับใบสุทธิแร่อาจขอรับใบแทนต่อทรัพยากรธรณี

ประจำท้องที่ได้ โดยทรัพยากรธรณีประจำท้องที่จะออกไปแทนให้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันยื่นคำขอ

มาตรา ๑๒ ในระยะเวลาโควตาหนึ่ง ๆ ผู้รับใบสุทธิแร่ผู้ใดทำเหมืองได้เกินโควตาที่ได้รับ รัฐมนตรีอาจพิจารณาเพิ่มโควตาให้ได้ แต่ถ้าผู้รับใบสุทธิแร่ผู้ใดไม่สามารถทำเหมืองได้เต็มโควตาที่ได้รับ รัฐมนตรีอาจลดโควตาลงได้

มาตรา ๑๓ เพื่อควบคุมให้การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรได้ตามจำนวนที่กำหนด รัฐมนตรีจะให้นำโควตาที่เหลือจากผู้รับใบสุทธิแร่รายหนึ่งไปให้แก่ผู้ทำเหมืองรายอื่นในระยะเวลาโควตาเดียวกันก็ได้

มาตรา ๑๔ ในระยะเวลาโควตาหนึ่ง ๆ อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี จะโอนโควตาจากใบสุทธิแร่ฉบับหนึ่งหรือหลายฉบับไปเพิ่มลงในใบสุทธิแร่อีกฉบับหนึ่งก็ได้ เมื่อผู้รับใบสุทธิแร่เหล่านั้นร้องขอ แต่เมื่อรวมโควตาทั้งหมดแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนแร่ทำเหมืองของใบสุทธิแร่ฉบับที่ได้รับ โอนโควตามาเพิ่มนั้น

มาตรา ๑๕ ในระยะเวลาโควตาหนึ่ง ๆ ถ้าผู้ทำเหมืองผู้หนึ่งได้รับใบสุทธิแร่สำหรับทำเหมืองในเขตเหมืองแร่หรือเขตที่ได้รับใบอนุญาตทำเหมืองชั่วคราวของตนเป็นใบสุทธิแร่หลาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

ฉบับ เมื่อผู้ทำเหมืองร้องขอให้รวมจำนวนแร่ทำเหมืองในใบ
สิทธิแร่หลายฉบับเข้าด้วยกัน ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่
บันทึกอนุญาตให้รวมจำนวนแร่ทำเหมืองลงในใบสิทธิแร่ตาม
คำร้องขอ

มาตรา ๑๖ ในการทำเหมืองภายหลังวันเริ่มต้นระยะเวลา
โควตา อธิบดีจะเปลี่ยนแปลงโควตาของผู้ทำเหมืองให้ลดลง
ตามส่วนระยะเวลาโควตาที่เหลือก็ได้

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้ทำเหมืองได้รับใบสิทธิแร่สำหรับ
ทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ หรือเขตที่ได้รับใบอนุญาตทำเหมือง
ชั่วคราวแล้ว และประสงค์จะทำเหมืองในเขตเหมืองแร่หรือเขต
ที่ได้รับใบอนุญาตทำเหมืองชั่วคราวของตนเองในเขตอื่นที่มีเขต
ติดต่อกันนั้น ให้ผู้ทำเหมืองนำใบสิทธิแร่มาแจ้งให้ทรัพยากร
ธรณีประจำท้องที่บันทึกเลขหมายประทานบัตร หรือใบอนุญาต
ทำเหมืองชั่วคราวที่ผู้ทำเหมืองประสงค์จะทำเหมืองเพิ่มขึ้นนั้น
ลงในใบสิทธิแร่ของผู้ทำเหมืองนั้นเสียก่อน แล้วจึงให้ทำ
เหมืองได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้รับใบสิทธิแร่ตาย ให้ทายาทหรือผู้
จัดการมรดกของผู้รับใบสิทธิแร่ นำใบสิทธิแร่ของผู้ตายไปให้

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ตรวจพิจารณาหลักหลังให้เพื่อใช้ใบ
สุทธิร่นั่นต่อไป

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ซื้อแร่ซื้อแร่จากผู้ทำเหมือง เว้นแต่
เป็นแร่ที่ผู้ทำเหมืองขายตามใบสุทธิแร่ และผู้ซื้อแร่ต้องบันทึก
รายการซื้อพร้อมทั้งลงลายมือชื่อกำกับในใบสุทธิแร่

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้รับใบสุทธิแร่มีแร่ไว้ในครอบครอง
ของตนเองหรือของผู้แทนหรือลูกจ้างเกินโควตาที่ได้รับตาม
ใบสุทธิแร่ในระยะเวลาโควตาหนึ่ง ๆ เว้นแต่ภายในกำหนดอัตรา
ปริมาณที่รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีไว้ใน
ครอบครองเกินโควตาได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าแร่ที่ผู้ซื้อแร่มีอยู่ใน
ครอบครอง ถ้าจะให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรทั้งหมด จะ
กระทบกระเทือนปริมาณแร่ส่งออกนอกราชอาณาจักร รัฐมนตรี
อาจสั่งกำหนดอัตราส่วนให้ผู้ซื้อแร่ระงับการส่งแร่ทั้งหมดหรือ
บางส่วนออกนอกราชอาณาจักรได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าผู้ซื้อแร่สามารถจะส่งแร่ที่มีอยู่ใน
ครอบครองออกนอกราชอาณาจักรได้ แต่ผู้ซื้อแร่ไม่ส่งออก
นอกราชอาณาจักรและการกักร่นั่นจะกระทบกระเทือนปริมาณ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๑๕

แร่ที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร รัฐมนตรีอาจสั่งให้ส่งแร่ทั้งหมดหรือบางส่วนออกนอกราชอาณาจักรได้

มาตรา ๒๒ แร่ที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อการวิเคราะห์แต่ละคราวไม่เกินห้าสิบกกรัมไม่อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๒๓ อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบสุทธิแร่หรือใบอนุญาตซื้อแร่ เมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การส่งแร่เข้ามุลกัณฑ์กันชน

มาตรา ๒๔ ให้เรียกเก็บแร่หรือเงินแทนแร่จากผู้ทำเหมืองหรือผู้ซื้อแร่ซึ่งมิได้ซื้อจากผู้ทำเหมือง เพื่อส่งเข้ามุลกัณฑ์กันชนระหว่างประเทศ ตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เรียกเก็บแร่หรือเงินแทนแร่เพื่อส่งเข้ามุลกัณฑ์กันชนตามวรรคหนึ่งไม่อาจกระทำได้ตามกำหนดเวลา ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกู้ยืมเงินเพื่อส่งเข้ามุล

กันชนได้ แล้วให้เรียกเก็บเงินแทนแ่จากผู้ทำเหมือง หรือผู้ซื้อแร่ซึ่งมิได้^๕ชอจากผู้ทำเหมือง โดยรวมถึงดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ด้วย

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับในส่วน จำนวนเงินที่รัฐบาลเป็นผู้ส่งเข้ามูลกันชนระหว่างประเทศ โดยตรง

มาตรา ๒๕ เมื่อได้เรียกเก็บแ่หรือเงินแทนแ่แล้ว ให้ ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ออกหนังสือสำคัญมูลกันชน ให้แก่ผู้ทำเหมืองหรือผู้ซื้อแร่ซึ่งมิได้^๕ชอจากผู้ทำเหมือง เพื่อ เป็นหลักฐานว่าผู้นั้นมีส่วนในมูลกันชน

หนังสือสำคัญมูลกันชนให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๖ สิทธิเรียกร้องตามหนังสือสำคัญมูลกันชนอาจโอนหรือจำนำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ถ้าหนังสือสำคัญมูลกันชนชำรุดในสาร สำคัญ สูญหายหรือถูกทำลาย ผู้ถือหนังสือสำคัญมูลกันชนอาจขอรับใบแทนต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ซึ่งออก หนังสือสำคัญนั้นได้

มาตรา ๒๘ เมื่อรัฐมนตรีประกาศจ่ายเงินส่วนแบ่งอันเป็นผลจากการชำระบัญชีมูลกณฑ์กันชนแล้ว ผู้ถือหนังสือสำคัญมูลกณฑ์กันชนขอรับเงินส่วนแบ่งตามหนังสือสำคัญมูลกณฑ์กันชนคืนได้ โดยส่งมอบหนังสือสำคัญมูลกณฑ์กันชนต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ซึ่งออกหนังสือสำคัญนั้น หรือต่อกรมทรัพยากรธรณี

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๙ ผู้ทำเหมือนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบสุทธิแร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสี่เท่าของราคาแร่ในวันกระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ และจะริบแร่ที่มีอยู่โดยการกระทำความผิดตามมาตรา^{๒๘}นี้เสียก็ได้

มาตรา ๓๐ ผู้ซื้อแร่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๓๑ ผู้รับใบสุทธิแร่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่เท่าของราคาแร่ในวันกระทำความผิดในส่วนที่เกินจำนวน และจะริบแร่ที่มีอยู่เกินจำนวนนั้นเสียก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๘๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

มาตรา ๓๒ ผู้ซื้อแร่ผู้ใดได้รับคำสั่งของรัฐมนตรีให้ส่งแร่
ออกนอกราชอาณาจักร ตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง ไม่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งนั้นจนพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่เท่าของราคาแร่ในวันกระทำความ
ผิดในส่วนที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่อง
ด้วยพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่
ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมหรือระงับการควบคุมเกี่ยว
กับการผลิต การซื้อ การขาย และการส่งแร่ดีบุกออกนอกราชอาณาจักร
ได้ทันทั่วทั้ง ในขณะที่คณะมนตรีดีบุกระหว่างประเทศได้ตกลงให้มีการ
การควบคุมหรือไม่ให้มีการควบคุมโควตาการส่งแร่ดีบุกออกนอกราชอาณาจักร
และบทบัญญัติว่าด้วยการส่งแร่ดีบุกเข้ามุลกณฑ์กันชนยังไม่
รัดกุมเพียงพอ และบางบทบัญญัติได้นำไปบัญญัติไว้แล้วในกฎหมาย
ว่าด้วยแร่ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมแร่ดีบุก
เสียใหม่